

Skridt, at indføre fakultatibt borgerligt Egtestab. Dette Forslag mødte Modstand i Folketinget i Fjor, saavel fra min Side, hvad jeg allerede har udtalt, som ogsaa fra de Medlemmers Side, som havde Ordet i denne Sag, og jeg skal i Korthed angive de Grunde, der for mit Bedkommende vare afgørende i saa Henseende.

Naar man har ment, at der hos Præstestanden var et levende Ønske om at komme bort fra den nuværende Egtestabsstiftelse ved kirkelig Vielse, maatte jeg se dette som en Misforstaaelse. Hvad der kunde ønskes fra Præsternes Side, er, at man kunde komme bort fra det bestaaende Forhold med Hensyn til fraktiltes Vielse, der, som alle bekendt, har givet Anledning til forfælske Samvittighedsbetæneligheder hos Præsterne i saa Henseende. Jeg kan erkende, at der for Kirkestyrelsen er Grund til at tage Hensyn til saadanne Betæneligheder, og at man ogsaa saa vidt muligt skal se at komme udenom dem. Men jeg tror ikke, at man af den Grund skal gaa til en saa gennemgribende Reform som at indføre det borgerlige Egtestab. Jeg tror, at man kan komme udenom det paa anden Maade. For saa vidt man har anført, at der ogsaa fra Befolkningens Side næres noget Ønske i saa Henseende, tror jeg, at det er fuldstændig forkert. Jeg tror, at Egtestabets Stiftelse ved kirkelig Vielse har slaet saa dybe Rødder i vort Folk, at det vil blive betragtet med Forundring og Forargelse i mange Aarhundre, hvis man nu vil gaa til at forandre denne Form. Dertil kommer, at jeg efter mit Syn maatte finde, at det Forslag, som blev forelagt i Fjor, frembød uløselige Vanstueligheder i Forholdet over for Kirken. Det var jo Meningen, at Præsterne skulde stilles frit med Hensyn til, hvorvidt de vilde indvie et Egtestab; men det var aabenbart en Forudsætning for Forslaget, at de Folk, som valgte at lade sig borgerlig vie, skulde betragtes som ligesaa gode Medlemmer af Folkekirken som andre. Man tog altsaa slet ikke Hensyn til, hvorledes man fra Folkekirken Side vilde betragte dette, at Folk gif ubenom Kirken ved Indgaælse af Egtestab. Det var efter min Betragtning at øve Vold mod Kirken saaledes at tvinge Kirken til at anfede Folk, der havde ladet sig borgerlig vie, som suldt gode Medlemmer af Folkekirken

fremdeles. Jeg udtalte derfor, at hvis man mente det nødvendigt at gaa til en Forandring, vilde den konsekvente Vej være den at indføre obligatorisk borgerligt Egtestab; men jeg udtalte tillige, at Forudsætningen for at gaa hertil maatte være, at der forelaa et Brud mellem Stat og Kirke med Hensyn til Opfattelsen af Egtestabets Betydning, saaledes at Staten virkelig blev nødt til at gaa sine egne Veje med Hensyn til Egtestabets Stiftelse for at sikre Egtestabets borgerlige Retsvirkning, og Tiden hertil mente jeg, paa ingen Maade kunde siges at være kommet.

Da Forslaget om obligatorisk borgerligt Egtestabs Indførelse blev indbragt i denne Samling, henviste man til mine Udtalelser fra forrige Samling, hvor jeg havde betonet det obligatorisk borgerlige Egtestab som den konsekvente Vej at gaa; men man glemte at lægge Bægt paa, hvad jeg havde tilføjet, at Tiden hertil efter min Mening paa ingen Maade var kommet, og den Form, hvori Forslaget nu foreligger i Aar fra Folketingets Side, har selvfølgelig ikke kunnet forandre mit Syn paa Sagen. Jeg skal ligesaa lidt som den ærede Taler, der havde Ordet før mig, komme ind paa Detailler i Forslaget, men kun holde mig til de to Hovedbetragtninger, at vi vistnok ere langt fra det Tidspunkt, da det paa nogen Maade kan siges at være et almindeligt Ønske at saa indført borgerligt Egtestab, endfise at der skulde være en Nødvendighed for Indførelsen deraf.

De Ulemper, man kan sige, der er ved den bestaaende Tilstand, tror jeg, lader sig afhjælpe paa anden Maade. Dem, der føle sig misfornøjede med Ritualet — og Betragtninger i den Henseende ere fremkomne fra forfælske Sider — vil man kunne tilfredsstille ved Forandringer i dette, og det vil ikke være ubekendt, at der er Overbejlsel oppe hos Kirkebestyrelsen om at foreslaa Forandringer i saa Henseende. For dem, der overhovedet ikke kunne forsones sig med Præsternes Medvirken ved Egtestabets Stiftelse, er Bejen den at melde sig ud af Folkekirken. Det er ikke Folkekirken's Opgave at holde paa de Medlemmer, som ikke kunne slutte sig til dens Lære, og de ville være henviste til at træde ud. Man har til Forsvar for Indførelsen af borgerligt Egtestab anført, at vi her i Danmark lige saa godt